

Hírmegjelenések árak:

Elsőfőségi díjak:
Helyben kiadású, vagy
vidékre postán küldve:
Egyszeri évi 5 gr — kr
Féléves 2 gr —
Negyedéves 1 gr —
6 hónapos egész évi 12 frank.

Egyetlen írás és k. a kapható
személyes levelek és összes depozit-
tárlatokért különben.

BRASSÓ.

Hirdetések felvételnek a kiadó-
hivatalban

Hirdetések díja:
4 hasznos gém-műsor vagy
annak helyén 6 kr. Nagyből és
közönségtől befizetésre kerül-
mény. Minden egyes hirdeté-
snek után meg kell küldni 30 kr.
előtérítést.
Nyitási díj: 100 kr.
Hirdetés és Nyitási díjat
előre esztendő.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közmívelődési és szépirodalmi lap.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Főszerkesztő:
Dⁿ WEISZ IGNÁCZ
egyéni.

Szerkesztési iroda:
Brassó, Lajkó utca 10. sz. alatt.
hová a lap megjelölést illető közlemények küldendők.
Eszakiót vissza nem adták

Felolvas szerkesztő:
Dⁿ FISCHER ÁKOS
egyéni.

Lapunk t. olvasóihöz.

Lapunk a „Brassó” immár tíze-
dik évfolyamába lépett.

Már magában véve azon egy kö-
rűlmeny, hogy a „Brassó” kilencz évi kö-
fentartatása magát, elég bizonyítja
annak, hogy ezen lapra a magyarságnak
sokképe volt, hogy azon lapot
a magyarság támogatta, hogy a Brassó
híven teljesítette feladatát és hogy a
magyarságnak ezen lap ellen mi ki-
fogása sem volt.

A „Brassó” jövőben fokozottab-
b mérvben fog feladatának megfele-
lőhöz, mert fennállásán nagyban bi-
biztosította az, hogy eddigi munkatársainak
mellette több jelszó évfolyamra írt is siker-
ült lapunknak megemélni.

A „Brassó” t. olvasóinak e lap
ellen tudunkkal soha sem volt paná-
sa és így oly sem lehet arra, hogy
azt a „Brassó”-t. melyet kilencz évi
hő szolgálatát eddig hűségben ta-
mogatott, most midőn tizedik évébe
lőp, elhagyja.

Igyekezünk lapunk t. olvasóinak
több személyi előmozdítást nyújtani
előfizetési felhívásunkban: az előfizi-
etési díjat is leszállítottuk: reméljük
tehát, hogy t. olvasóink jövőre is szí-
vesen pártfogolnak fognak részesíteni.
Ezt kérve maradjunk tisztelőtel.

A „Brassó” kiadóhivatala.

A főszerkesztő körlevél.

A vártvárt főszerkesztő körlevél va-
lárda megjelent és közölve lett.

Azok, kik azt várták, hogy Magyar-

ország főpánsága keresztény-háborút fog
bírdetni az egyházpolitikai reformok ellen,
kik azt remélték, hogy ezen főszerkesztő
körlevél egy áldozat kultúrharcot fog fel-
idézni hazánkban a lelkezetek között,
— várakozásukban és reményükben alapo-
san csalódtak.

A főszerkesztő körlevél, hogy rá-
mút arra, hogy az egyházpolitikai reform-
ok k. kath. vallás dogmáit érintik, mert az
állam nem fogja többé csak a pap
által kötött házasságot törvényesen
elismerni; az is igaz, hogy a körlevél fel-
idéz a hívőket, hogy ragaszkodjanak a
vallási dogmához, tömörlegben a jvasat-
lak ellen, hogy képviselőiket ez értele-
ben utasíts és hogy imádkozzanak; á-
mde a hang, melyben a körlevél tartva
van, a kéke hangja, mely nem akar és
nem akarhat bebiztosítani, egyetemeséget,
vagy felekezeti gyűlöletet kelteni.

Es ez természetes is! Főpapjaink
azon szeretetek, azon békének s azon
törlelemnek a hírdetői és szolgái, melyek
fenséges jelképe a kereszt; és azon
idő — hála Istennek — rég eltűntek,
a melyekben a kereszt jogtalan és bü-
nös felhasználása mellett a szent, a felebaráti
szerelethez hírdető vallás révén a tudatlan-
ság sötét éjében százszeker gyilkoltattak
le és raboltattak ki; és főpapjaink egy-
üttal haza fiák is minden ízében, kik
már ezen hazafiságukkal fogva sem tebe-
rik azt, hogy a hazánk és nemzetünk ja-
vát célzó törekvések megvalósulását fele-
bérte háború által gyekezzek megál-
dóztatni.

Ezen hazafis és állampolgári érzel-
mek épp oly erősek főpapjainkban, mint
a vallási; lehetetlennek tűnik szí, hogy
főpapjaink alkotmányának és az annak
keretén belül részükre biztosított jogokat
tűljék vagy csak túllépni akarhassák,
mert jól tudják, hogy a magyar alkot-
mányban bírtak vallásnak, hivatásnak
és önkéntes bizonyságot és hogy vallásuk,
valamint híveik fölötti hatalmuk is csak
adandó van és lehet ha azokban részre
biztosítva, mi alkotmányunkat respek-
talják.

Az egyházpolitikai reformok a haza-
d és felvilágosodás következtében a nem-
zet által közömbösítették, azok megva-
lósításnak azt és módját az alkotmány
írja elő és mindaddig, míg ezen reformok
alkotmányos után és módon tárgyalataunk,
van hozza az azokból bármiknek ezen jvasat-
lakhoz és így természetesen a főszer-
kesztő is.

Hogy a főpánság a reformjavaslatok
által a kath. vallás dogmáit látsz megál-
daltva, — hogy azt hízi, miszerint ezen
reformok államéletünket is veszélyeztet-
ték: ez nézet dogma, mely ellen legteb-
b arra hivatkozhatunk, hogy Olasz, Fran-
cia, Németországban stb. rég megvalósít-
tattak ezen reformok, a nélkül, hogy akár
a kath. vallás, vagy annak valamely dog-
mája, akár pedig az államélet veszélyez-
tetett volna.

Es szembe állítva ezt a nézetet
és fellogással a törvényhatóságok nézetét
és nyilatkozatát, melyek a főpap fellogás-
al honkegyesétek ellenkeznek.

Ez az alkotmányos harcra a vélemé-
nyeknek; egy harcz, mely megengedett és
a mely sok esetben szükséges, hogy a
nézetek tisztuljanak, és ezen eszmészerű
fűz autató meg kell szűnne a főpánság
és az egyesek azon agítációjának, a mely má-
a lelkek és a polgárok békés nyugalomát
megzavarhatja és a mely a reformok al-
kotmányos tárgyalásának útját állhatna.

Főpapjainkat e tekintetben szemé-
hányás nem, hanem csak elismerő illeti,
mert körlevélben komoly, méltósággal han-
gon, hivatva a magaslataira emelkedve nem
háborút, hanem azt a békét hirdeti, mely
Magyarország bűbös főpapjainak lelke-
ből jövő jelszavát képezi.

Főpapjaink levél figyelmeztető szók-
al az alsó pápához és híveikhez, hogy az
állam törvényeinek tiszteléseben
tartás a melletti őrizték meg szívke-
ben a házasság szentsége iránti hitüket.
Es mi ezt el is vártuk Magyarország fő-
papjaitól, mert tudjuk, hogy Magyarország
legmagasabb egyházfőjéneknek megvesz-
tegethetlen hűségénél ha közel is a
főpapjainkat ellen, mindig tisztelése-
ben fogja tartani és tartani a már szente-
sített törvényeket.

Dr. W. I.

Belföld.

A némely ellenzáró lapok által ter-
jesztett szándékos hamis híradások a mi-
nisterelnök dr. Wekerle Sándor által a
szabadlevélvárt szónoklatán adott válaszá-
ban oly pompásan meg lettek cáfolva,
hogy szégyenkezve fejtújhatik a liberális

TÁRSALOM.

A legutóbbi népszámlálás

alapján szerkesztett grafikai táblázatok tanul-
sági.

Az 1891. évi előző évi népszám-
lási eredményeinek az orosz magyar statisztika
hivatali eddigi hat hatástan köztelt szá-
molt, melyek kitűnő összehasonlítások a
legnagyobb figyelemre érdemesek. Tanulni-
nyarunkat különösen megkönyítik, sőt vala-
ban évenkéntes teszt a nagyraemelt grafikai
táblázatok, melyek hazánk legelőkelőbb vi-
snyozása pillanat alatt a legképzesebb be-
tekintések engedik. Nem lesz talán elegendő
ha ezen táblázatok legelső ábráját lehelő
röviden mi is körüljár. A népszámlálási tá-
blázat az útnak ki, hogy az igen eszteli
azon vidékek száma, melyekben a népesség
az utóbbi 10 évi alatt csökkent volna. Ilyen
vidékek a következők: a békési körzet,
Cikmagyország és Felsőköz: ezeken ki-
val még csak Székelymegyénél látszik eszteli
csökkenés, minek oka természetesen a kivándor-
lás Románia felé, míg a többi eszteli megyék
népessége határozottan szaporodott.

A kivándorlás, illetőleg az utóbbi legnagyob-
b Székelymegyén 10—12%, míg Hódmező-
közben 3—5% és Csikmagyországban — 3%. A nép-
esség számát tekintve az utóbbi 10 évi alatt
meghaladt a 20%-ot is meghaladja.

A népesség legutóbb a nagybolyok,

Duna, Tisz, Vág, Maros, Száva, Dráva me-
nyében, hol 1 km²-re átlag 50—100 ember
esik. Az utóbbi 10 évi, az 10—20-nál kevesebb
ember esik 1 km²-re, igen kevés. Átlag pedig
1 km²-re 24 idős esik.

Az eszteliokéban a nők száma 10%-
kal nagyobb a férfiak számánál. De némely
megyében, mint Csik, Székely-Doboka és
Udvarhely megyékben a férfiak száma tul-
nyomó többségben; Brassó és Székely me-
nyében a legtöbb férfiakat megyében 1000
férfira több jut 1100 nőnél; vagyis a nők
száma a férfiaké több mint 100%-kal mu-
lja fel.

Az ember kor legutóbbi határát pedig
egyetlenes számmal eddigi is is, férfiak is.
A 70 éves kor a 15 éveseknek 10%-a,
a 60 éves, az összes születéseknek azonban
csak 7% a.

A római katolikusok zöme a Dunán
tal, Duna és Tiszán és Tiszán és Horvát-
Salvatorországban, Erdélyben pedig Cik-
magyországban. A görög katolikusok Székely-
megyénél Fogaraszegén egy vonalban talál-
nak meg. A görögkatolikusok zöme Krassó-
Szerény megyében van a Dráván a Magyar-
ország déli részében a Horvát-Salvatoror-
szágban vannak elszórtan. Az ágostai evangé-
likusok a felvidéken és Békés, Székely, Csik
Külhöz a Brassómagyországban vannak legje-
rebbesen képviselve. Különböző pedig orosz
országban megjelölnek el vannak terjedve.

A reformátusok zöme Hajdúmegyében
van; Erdélyben Maros-Torda, Udvarhely és

Háromszékben vannak jelenetekben,
hol az összlakosságuk felét képezik.
Magyarországban általában a magyarok va-
dékben van az a vallás elterjedve, de ritka
helyeken, ahol a reformátusok az összlak-
ság 25—50%-át teszik.

Zsidó — Horvát és Dalmáciában, Krassó-
Szerény, Hunyad, Székely, Fogaraz,
Nagy-Küküllő, Háromszék, Udvarhely és Cik-
magyok kivételével általában az egész ország-
ban el van terjedve. Némely, mint Pest, Zem-
pelen, Ung, Bereg és Máramaros megyékben,
a zsidók az összlakosság 10—25%-át teszik.

S.

Apróságok.

Andrássy és a nagyok. Megtörtént
egy alkalommal, hogy előszóbanban szót
megváltat Andrássy az angol nagykövet-
től, e miatt szemrehányást tett neki Andrássy
azt megvetődött, hogy éppen előadották.
A beke az angol s könnyen elmozdított válla-
ra sőtőlőlől kiáltott fel: „No felold, hogy
személyben az angol királynő látogatását
fogadja ki!” Andrássy kérdősen felelt: „Hí-
zen bízhatok, drága király, hogy az angol
királynő nem fogadhatom — inguim.” A
nagyokot elmozdított.

Furfangos gyerek. Pálkinak az a
rossz szokása van, hogy ócsérel, Morizet
csorogtatja. A papa, hogy Morizet
meggyőztetse, így szól egy ízben hozzá:
Valahányszor Pálka pont ott, midőn egy
hatást kapasz tőlem. És csodálod, hogy etől

Kedves kívánságok.

(A „Kálapok”-ból.)

— Jánár először boldog újévi gratulá-
ción neked, mint a menyő a hajad ma!

— Mikor megváltod a hírtől, főtől, és
a hiteltőlől kísérőnek légy haza!

— Ott kutasnak testának, a hol az
Árpád sírja van.

— Vigasztaljon meg az a tudat, hogy
jobb napokat is láttál valaha!

— Egy gondolat búsítón teged: az
Kozarek által búsni meg!

— Ne legyen más dolgod, mint kápolni!

— Azért Béla bura legyen ki — be-
lőled!

